

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 72.906 van 2 april 1998
in de zaken A. 42.961/XII-270
A. 43.341/XII-271.**

In zake : Gregory DE COSTER,
die woonplaats kiest bij
advocaat J. VAN KERREBROECK,
kantoor houdende te BRUGGE,
Filips De Goedelaan 20

tegen :

de provincie WEST-VLAANDEREN, vertegenwoor-
digd door de examencommissie van het 6e jaar
wetenschappelijke, afdeling Elektriciteit,
van het Provinciaal Technisch Instituut van
Kortrijk.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Gregory DE COSTER op 27 augustus 1990 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 29 juni 1990 van de examencommissie van het 6e jaar wetenschappelijke, afdeling Elektriciteit, van het Provinciaal Technisch Instituut (PTI) te Kortrijk, waarbij hij voor het schooljaar 1989-1990 niet geslaagd wordt verklaard (A. 42.961);

Gezien het verzoekschrift dat dezelfde verzoeker op 9 november 1990 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 11 september 1990 van voormelde examencommissie waarbij hij voor het schooljaar 1989-1990 andermaal niet geslaagd wordt verklaard (A. 43.341);

Gezien de memories van antwoord in de zaken A. 42.961 en A. 43.341 en van wederantwoord in de zaak A. 43.341;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur
R. VAN DER GUCHT;

Gelet op de beschikking van 11 augustus 1995
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de beschikking van 11 augustus 1995
tot voeging van de zaken;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de "memorie na verslag" van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 11 februari 1998
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 maart
1998, datum waarop de zaak wordt uitgesteld tot de
openbare terechtzitting van 17 maart 1998;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat
J. VAN KERREBROECK, die verschijnt voor verzoeker, en
van advocaat A. VAN NIEUWKERKE, die loco advocaat
F. SCHOLIERS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van eerste
auditeur-afdelingshoofd R. VAN DER GUCHT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak
kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Tijdens het schooljaar 1989-1990 volgt verzoeker de lessen van het 6e jaar wetenschappelijke, afdeling Elektriciteit, aan het PTI te Kortrijk.

1.2. Op 29 juni 1990 beslist de examencommissie verzoeker met 54,7% van de punten - het klasgemiddelde bedraagt 59,8% - en vier tekorten - 59 op 120 voor Nederlands, 53 op 120 voor "wiskunde 1", 20 op 45 voor "elektrische apparaten" en 21 op 60 voor "digitale- en schakeltechnieken" - niet geslaagd te verklaren. Aan-gezien bij de stemming een staking optreedt - 6 leden kiezen voor de optie "niet geslaagd" en 6 leden voor "uitgesteld" - is de stem van de directeur doorslagge-vend.

Dit is de met het eerste beroep (A. 42.961) bestreden beslissing.

1.3. Bij brief van 4 juli 1990 tekenen de ouders van verzoeker bij de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen bezwaar aan tegen voornoemde beslissing en vragen zij "een herziening van het eindresultaat van hun zoon en (...) hem toe te laten hereksamens af te leggen".

1.4. Op 19 juli 1990 neemt de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen, na verzoekers ouders op 18 juli 1990 gehoord te hebben, volgende beslissing :

"Inrichtende macht kan niet gevat worden door klacht + brief aan klager".

1.5. Nadat verzoeker het provinciebestuur - als inrichtende macht van het PTI - in kort geding gedagvaard heeft, beslist de bestendige deputatie op 6 september 1990 het volgende :

"Na kennisname van alle stukken van het dossier is de Bestendige Deputatie de mening toegedaan dat de deliberatie over de examenuitslag van G. DE COSTER niet regelmatig is gebeurd. Dat namelijk de eerste

deliberatie van 28 juni 1990 onregelmatig bleek wegens verkeerde stemopname zodat deze 's anderen-daags werd hernomen.

Dat uit geen enkel stuk blijkt dat toen op regelmatige wijze werd gedelibereerd.

Om deze redenen beslist de Bestendige Deputatie :
1. dat aan de klasseraad van 6 EW aan het P.T.I. te Kortrijk, opdracht gegeven wordt ten spoedigste samen te komen en opnieuw te delibereren over de examen-uitslag van alle leerlingen van het 6 EW - schooljaar 1989-1990, hiervan onmiddellijk een P.V. op te maken en de uitslag mede te delen aan de Bestendige Deputatie en aan Mr. Scholiers, Raadsman van de Provincie, teneinde dit stuk aan de Rechtbank voor te leggen.

2. opdracht te geven aan Mr. Scholiers in het kort-geding G. DE COSTER/Provinciaal Gouvernement van West-Vlaanderen vrijwillig te verschijnen namens de Provincie West-Vlaanderen".

1.6. Op 11 september 1990 komt de examencommissie van het 6e jaar wetenschappelijke opnieuw samen. Na een nieuwe deliberatie - waarbij alle leerlingen opnieuw worden beoordeeld met als resultaat : 4 leerlingen geslaagd, 4 uitgesteld, 2 niet geslaagd - wordt verzoekers beoordeling als volgt in het proces-verbaal genoteerd :

"Decoster G.

Na overleg, aanvraag door Dhr. Vanooteghem A. van geheime stemming met niet geslaagd en uitgesteld als mogelijkheden.

Resultaat : Niet geslaagd = 8
uitgesteld = 3
blanco = 1".

Dit is de met het tweede beroep (A. 43.341) bestreden beslissing;

2. Over de ontvankelijkheid van het eerste beroep.

Overwegende dat de klassenraad op vraag van de bestendige deputatie op 11 september 1990 opnieuw is samengekomen, over de resultaten van verzoeker opnieuw heeft gedelibereerd en na geheime stemming een nieuwe beslissing heeft genomen, zodat de met het eerste beroep bestreden beslissing uit het rechtsverkeer is verdwenen;

Overwegende dat het eerste beroep derhalve geen voorwerp meer heeft;

3. Over het tweede beroep.

Overwegende dat verzoeker in zijn verzoekschrift zowel "grieven m.b.t. de deliberatiebeslissing dd. 29/06/90" als "grieven m.b.t. de deliberatiebeslissing dd. 11/09/90" naar voren brengt;

Overwegende dat, aangezien hiervoor is vastgesteld dat de beslissing van 29 juni 1990 uit het rechtsverkeer is verdwenen, de die beslissing betreffende grieven zonder voorwerp zijn; dat derhalve enkel moet worden onderzocht, aan de hand van verzoekers "grieven m.b.t. de deliberatiebeslissing dd. 11/09/90", of de tweede beslissing de toets van de wettigheid doorstaat;

3.1.1. Overwegende dat verzoeker in een eerste middel procedurefouten aanvoert;

Overwegende dat hij dit middel inzonderheid met volgende elementen onderbouwt : één van de leden van de examencommissie die bij de eerste beraadslaging een positieve stem had uitgebracht doch op het moment van de tweede deliberatie in het ziekenhuis opgenomen was, heeft op 11 september 1990 niet mogen meestemmen alhoewel hij daarom uitdrukkelijk had verzocht; bij die stemming telde men 8 "neen-stemmen", 3 "ja-stemmen" en 1 onthouding, en het is een raadsel hoe men tot een totaal van 12 uitgebrachte stemmen kan komen, wanneer de stem van dat éne lid niet wordt meegeteld;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij daar tegenover stelt dat het huishoudelijk reglement van de school expliciet bepaalt dat enerzijds leden van de examencommissie die de beraadslaging niet kunnen bijwonen de directie hierover schriftelijk dienen in te

lichten (artikel 85) en dan ook niet stemgerechtigd zijn (artikel 87); dat zij opmerkt dat de klassenraad op 11 september 1990, wat verzoeker betreft, bestond uit 11 leerkrachten en de directeur; dat men op 29 juni 1990 ten onrechte van oordeel was dat de directeur slechts zijn stem dient uit te brengen bij staking van stemmen, in welk geval zijn stem doorslaggevend is, terwijl men bij de tweede deliberatie, op 11 september 1990, tot het inzicht gekomen was dat de directeur, als voorzitter van de klassenraad, ook stemrecht heeft, zodat hij van meet af aan heeft deelgenomen aan de geheime stemming, wat volgens de verwerende partij de 12 stemmen verklaart;

3.1.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord toegeeft dat het feit dat het door ziekte verhinderde lid van de examencommissie niet heeft kunnen meestemmen niet als een procedurefout sensu stricto kan worden beschouwd; dat hij echter stelt dat het schrijven van het verhinderde lid van de examencommissie, waarin te zijnen gunste werd gepleit, niet zonder betekenis is en dat de directeur, als voorzitter van de examencommissie, daarmee rekening had kunnen houden bij het uitbrengen van zijn stem en door dit niet te doen blijkt heeft gegeven van onbehoorlijk bestuur; dat hij, wat het totaal aantal stemmen betreft, uit de door de verwerende partij verstrekte toelichting afleidt dat de voorzitter van de examencommissie, door op 29 juni 1990 niet en op 11 september 1990 wel meteen mee te stemmen, de stemprocedure heeft gewijzigd naar aanleiding van verzoekers geval, wat een discriminatie is; dat verzoeker voorts betoogt dat de voorzitter in strijd met de objectiviteitsregel heeft gehandeld die "hoe dan ook oplegt dat de voorzitter zijn stem pas uitbrengt nadat hij kennis heeft genomen van de stemmen van de leraars en de meerderheid volgt, indien die bestaat";

3.1.4.1. Overwegende dat artikel 87, tweede lid, van het huishoudelijk reglement van het PTI te Kortrijk over de beoordeling door de examencommissie bepaalt :

"De leden van de commissie die de beraadslaging niet kunnen bijwonen, zijn niet stemgerechtigd.";

dat daaruit volgt dat het feit dat geen rekening is gehouden met het standpunt van een in het ziekenhuis opgenomen lid van de examencommissie geen procedurefout uitmaakt; dat het middel in dit opzicht niet gegrond is;

3.1.4.2. Overwegende dat artikel 86 van het huishoudelijk reglement bepaalt wat volgt :

"De examencommissie beslist over de toekenning van de punten en van de vermeldingen. Het voorgestelde resultaat wordt aanvaard, tenzij één van de commissieleden de stemming vraagt. Bij staking van stemmen, is de stem van de voorzitter beslissend.";

dat het resultaat van de stemming in de examencommissie 12 stemmen opleverde, namelijk 8 stemmen om verzoeker niet geslaagd te verklaren, 3 stemmen om hem uit te stellen en 1 blanco-stem; dat of de voorzitter nu, zoals hij deed, meteen meestemde of integendeel de uitslag van de stemming afwachtte vooraleer, bij staking van stemmen, zijn mening te geven, in dit geval aan het eindresultaat van de stemming niets veranderd zou hebben gezien de duidelijke meerderheid voor het niet geslaagd verklaren van verzoeker; dat derhalve niet valt in te zien welk belang verzoeker voor het overige bij zijn eerste middel kan doen gelden;

3.2.1. Overwegende dat verzoeker in een tweede middel argumenteert dat de beslissing inhoudelijk onwettig is, omdat ze niet voldoet aan de vereiste motivering, omdat ze kennelijk onredelijk is en omdat ze in strijd is met het gelijkheidsbeginsel;

Overwegende dat verzoeker ter ondersteuning van zijn middel inzonderheid volgende elementen aan-

voert : op 11 september 1990 waren er meer "neen-stemmen" dan op 29 juni 1990, alhoewel alle evaluatiegegevens dezelfde waren; de keuze om hem af te wijzen en niet eens tot herexamens toe te laten kon onmogelijk op een ook maar enigszins ernstige manier worden gemotiveerd; tal van factoren en argumenten pleitten er daarentegen voor hem minstens de kans te geven om herexamens af te leggen, namelijk verzoekers tekorten waren absoluut niet dramatisch en zijn kansen om te slagen bij herexamens reëel, andere leerlingen die beduidend mindere resultaten hadden gehaald, werden wel tot herexamens toegelaten;

3.2.2. Overwegende dat de verwerende partij verzoekers zienswijze bestrijdt met volgende argumenten : de beoordeling van de examenresultaten komt toe aan elk lid van de examencommissie die daarbij beschikt over een marge van soevereine beslissingsbevoegdheid om uit te maken of een leerling het vereiste peil van kennis en kunde heeft bereikt; deze individuele beoordelingen samengenomen vormen de basis voor een door de volledige examencommissie collectief te nemen eindbeslissing over het al dan niet slagen of het al dan niet verwijzen naar een tweede examenperiode; de beslissingen van de examencommissie steunen op de deskundigheid van de onderscheiden leden van de commissie en die deskundigheid moet door elke andere instantie geëerbiedigd worden; de beslissing die de examencommissie in dit geval en met duidelijke meerderheid genomen heeft, lijkt op generlei wijze in strijd met de povere resultaten behaald door verzoeker, zijn tekortkomingen op het gebied van inzet en kennis en zijn gebrek aan maturiteit;

3.2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie nog stelt dat indien een student zonder meer niet geslaagd wordt verklaard op grond van een onvoldoende puntentotaal, kan worden aangenomen dat dit

totaal op zichzelf geldt als voldoende motivatie; dat dit volgens hem hier niet het geval is aangezien de klassenraad het nodig heeft geacht te delibereren over de vraag wat in zijn geval de meest geschikte beslissing zou zijn en zodoende te kennen heeft gegeven dat het niet geslaagd zijn zonder kans op herexamens niet automatisch uit de behaalde cijfers volgt; dat verzoeker meent dat de beslissing die de klassenraad hierop genomen heeft niet voldoet aan de motiveringsplicht; dat hij daar nog aan toevoegt dat leerlingen geen concurrenten van elkaar zijn zodat het gelijkheidsbeginsel inzake examenbeoordelingen enigszins moet worden gerelativeerd, maar dat de omstandigheid dat medeleerling BOURRY zonder aanwijsbare reden gunstiger werd beoordeeld dan hij, wel doet twijfelen aan de rechtmatigheid van de verkregen beoordeling; dat hij bij zijn verzoekschrift trouwens een vergelijking heeft gevoegd tussen zijn cijfers en die van medeleerling BOURRY - vergelijking die door de verwerende partij niet concreet wordt betwist, maar waarover wel wordt opgemerkt dat ze niet opgaat omdat het gemiddelde van BOURRY "zwaar naar beneden werd gehaald door één zeer slecht examen voor wiskunde" en omdat de betrokkene "voor de overige vakken beter scoort dan verzoeker" - waaruit volgende informatie blijkt :

	DECOSTER	BOURRY
totaal tekorten	-18,5	-23
aantal tekorten	4	2 : wiskunde 1 en wiskunde 2
puntentotaal	517 / 945	505 / 945
algemeen procent	54,7%	53,5%
beslissing	niet geslaagd	uitgesteld

3.2.4.1. Overwegende dat, wat de motivering van de bestreden beslissing betreft, de motivering van een examenuitslag in beginsel in de punten zelf gelegen is; dat verzoeker niet de hem toegekende cijfers betwist, maar wel de beslissing hem niet geslaagd te verklaren zonder mogelijkheid om herexamens af te leggen; dat uit het proces-verbaal van de deliberatie van 11 september 1990 blijkt dat de examencommissie, na overleg, enkel gestemd heeft over de vraag of verzoeker niet geslaagd zou worden verklaard of daarentegen uitgesteld; dat daaruit kan worden afgeleid dat de examencommissie het er, vooraleer tot de stemming over te gaan, over eens was dat de optie verzoeker geslaagd te verklaren uitgesloten was, aangezien geen enkel lid gebruik heeft gemaakt van zijn uit artikel 86 van het huishoudelijk reglement volgend recht om de stemming te vragen indien hij het niet eens is met het voorgestelde; dat de uitsluiting van de optie verzoeker geslaagd te verklaren voldoende gemotiveerd wordt door de toegekende en niet betwiste cijfers; dat aldus de vraag rijst op grond van welke motieven de examencommissie ertoe gekomen is de optie van herexamens uit te sluiten;

Overwegende dat geen enkele discretionaire bevoegdheid een willekeurige bevoegdheid is, wat betekent dat de overheid voor elke beslissing een rechtsgeldige reden moet hebben; dat wanneer, eensdeels, geen enkele reden zich als vanzelfsprekend aanmeldt, anderdeels, de verwerende partij geen enkele reden heeft laten gelden, niet bij het nemen van de bestreden beslissing zelf, noch bij haar processueel verweer, ze moet worden vermoed de bestreden beslissing te hebben genomen zonder rechtsgeldig motief;

Overwegende dat noch uit het proces-verbaal van de deliberatie van 11 september 1990, noch uit enig ander stuk van het administratief dossier een rechtsgeldige reden voor de keuze van de examencommissie blijkt; dat weliswaar de directeur tijdens het horen op 18 juli 1990 van verzoekers ouders naar aanleiding van hun klacht bij de provinciegouverneur de werkwijze die normaal in de examencommissie wordt gevolgd heeft toegelicht door te verklaren dat "volgens de gelegde pedagogische klemtonen in het P.T.I. (...) enkel deze leerlingen uitgesteld worden waarvan de meerderheid van de klasseraad in eer en geweten oordeelt dat de student een reële kans op slagen maakt bij een herexamen", daarbij onderstrepend dat ieder geval dus individueel wordt beschouwd, maar dat ook deze verklaring, die trouwens van vóór de bestreden beslissing dateert, geen licht werpt op de door de commissie gehanteerde redenen voor de in verzoekers geval gemaakte keuze; dat de verwerende partij in de memorie van antwoord verwijst naar "de povere resultaten behaald door verzoeker, zijn tekortkomingen op het gebied van inzet en kennis en zijn gebrek aan maturiteit" en naar de stukken in het administratief dossier die deze motieven ondersteunen; dat het feit dat "de ouders van verzoeker op het ogenblik dat de keuze gemaakt werd voor het 6° jaar E.W., wel degelijk verwittigd werden en verzocht werden een andere keuze te maken, verzoek waarop evenwel niet ingegaan

werd", niet kan betekenen dat verzoeker automatisch geen kans op herexamens zou hebben; dat ook het door de verwerende partij aangevoerde gegeven dat de klassenraad zich op 5 december 1989 heeft beraden over de vraag verzoeker terug naar het 5e jaar te doen gaan, niet de door de examencommissie gemaakte keuze verantwoordt, inzonderheid niet omdat de klastitularis in het verslag van die vergadering noteert dat "alle aanwezige leraars (...), tegen mijn eigen mening in, er vast van overtuigd (waren) dat G. Decoster in 6EW moet blijven"; dat ook het feit dat verzoeker bij brief van 8 maart 1989 door de directeur voor de duur van één dag is geschorst wegens "onbeleefdheid, de weigering om mede te werken alsook het feit dat hij zelden in orde is met zijn opgelegde taken" in deze niet relevant is, ten eerste omdat de tuchtmaatregel niet tijdens het schooljaar 1989-1990 is genomen en dus niet kan bewijzen dat verzoekers gedrag tijdens dat schooljaar te wensen overliet, ten tweede omdat de directeur in de brief uitdrukkelijk vermeldt te hopen dat verzoeker "zijn gedrag zal weten aan te passen in de gunstige zin" en verzoekers ouders oproept daaraan hun medewerking te verlenen; dat de toegekende cijfers op zich evenmin een verantwoording kunnen bieden voor de beslissing van de examencommissie om herexamens uit te sluiten voor verzoeker; dat een beslissing waarvan het motief niet bekend is of waarvan de achteraf voorgebrachte motieven de beslissing niet kunnen dragen, moet worden geacht zonder rechtsgeldig motief te zijn genomen; dat het onderdeel van het middel in die mate gegrond is;

3.2.4.2. Overwegende dat de andere onderdelen van het tweede middel niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden en derhalve niet worden onderzocht;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 11 september 1990 van de examencommissie van het 6e jaar wetenschappelijke, afdeling Elektriciteit, van het Provinciaal Technisch Instituut te Kortrijk, waarbij Gregory DE COSTER voor het schooljaar 1989-1990 niet geslaagd wordt verklaard.

Artikel 2.

De beroepen worden voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van de provincie West-Vlaanderen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twee april 1900 achtennegentig, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BORRET,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BORRET.